

HABSBURG OTTÓ JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYÉBEN

Pár napja helyezték örök nyugalomra az utolsó magyar trónörökös, Habsburg Ottót. Róla első emlékem úgy második elemista koromból való. Már jól tudtam olvasni. Az új Kincses Kalendáriumot lapozgatva egy karikatúrán akadt meg szemem. Valami viccnek szánt szöveghez készült jópofa rajz a kis Ottót ábrázolta: kantáros tiroli nadrág feszült gömbölyded hátsóján, kerek fején félre csapott vaddisznósörtés vadászkalap hetykélkedett, környezetében szivarozó tőkések rázogattak orra előtt dollárral telt pénzes zacskókat. Később, ha nevével találkoztam mindig ez a kisfiú jelent meg előttem. Református elemi iskolában jártam, ahol a Habsburgokat nem valami dicsérő jelzőkkel szokták volt emlegetni. A trónfosztó városba kerülve sem hallhattam mást. Ám én gondolataimban a kis dundi gyerek felmerülő képe miatt Habsburg Ottót valahogyan soha sem soroltam történelmünk negatív alakjai közé. Igaz történeti alaknak sem képzeltem. Mikor pedig a rendszerváltás idején még köztársasági elnökként is felmerült neve, majd hallottam beszédeit, nyilatkozatait, jobban megismertem írásai alapján, éppenséggel szimpatikus alakká kezdett nemesülni. Úgy tűnik azóta, mások véleménye is eléggé megváltozott.

Sőt!

Sokkal inkább, mint az enyém.

A rendszerváltás után többször is ellátogatott Habsburg Ottó Magyarországra. Úgy mondta, hazajön. Magát ugyanis mindig magyarnak (is) tartotta. Egész életében küzdött hazájáért, a magyarokért, mint mondta, európai politikusként az ő érdeküket képviselte. Kívánsága szerint halála után szívereklyéjét Pannonhalmán helyezték el, csak teste nyugszik Bécsben a Habsburg családi kriptában. Ő a magyar Habsburg.

Így gondolja-e a magyar nemzet is?

Másképpen kell-e immár olvasni történelmünket?

Felejteti kell-e, vagy elfelejtettünk valamit?

Elveszett-e nemzeti öntudatunk, vagy éppen helyére került?

A kérdések körötte is toronnyá növekedtek.

Első hazatérései során meglátogatta Jász-Nagykun-Szolnok megye két városát is: Tiszafüredet és Karcagot is. Mindkét helyen járt múzeumban is a város vezetőinek társaságában, s megtekintette a város nevezetességeit is.

Habsburg szemmel nézve e látogatást, elmondhatjuk, hogy a trónörökös megyénkben ugyancsak ingoványos területet járt be.

A tiszafüredi múzeum arról a Kiss Pál honvéd tábornokról van elnevezve, aki Pétervárad erődjének parancsnokaként, Világos után még majd egy hónap múlva, szeptember 7-én tette le a fegyvert Habsburg Ferenc József hadai előtt. A Kiss Pál Múzeum Tiszafüreden abban a klasszicista stílusú köznemesi Lipcsey-kúriában van, ahol Görgey és Kossuth találkozott, s ahol kidolgozta a főparancsnokság a tavaszi hadjárat terveit. Tiszafüreden állomásozva szedte rendbe és képezte ki hadait Görgey, hogy megleckéztesse a Habsburgokat, s azok kénytelenek legyenek az orosz cár segítségét kérni. Lényegében Tiszafüredről indult a tavaszi hadjárat.

Habsburg Ottó útja innen rebellis és protestáns Nagykunság fővárosába, Karcagra vezetett. A szabad Nagykun Kerületet 1702-ben Habsburg Lipót királyunk adta el a Német Lovagrendnek. A kunok így jobbággyokká váltak, s hosszú küzdelem során érték el majd fél évszázad múlva, hogy a „Habsburg” Mária Terézia lehetővé tette számukra, hogy saját pénzükön megválthassák elvett szabadságukat, s ami ezzel jár. A királynőnek hálásak is voltak, de saját erőfeszítéseikről sem feledkeztek meg soha. S árát még a megváltási összegben túl többször és más módon is megsokszorozta mind a királynő, mind utódai.

Így el kellett tűrniük, hogy a tisztán protestáns Nagykun városokba, így Karcagra is katolikusokat telepítsen be az uralkodónő. Őket még ma sem tartják igazi karcagiaknak.

Igaz ők építették a Kálvária-domb stációit, amit a művészszerető nagykun város éppen akkor hozatott rendbe, felújítva a stációkat, rendezve a környezetet, amikor Habsburg Ottó meglátogatta a várost. Ide vitték ki a „Habsburg hű”, protestáns nagykunok az egykori trónörökös, akinek apját, utolsó királyunkat, nem sokkal ezután Boldoggá avatta a pápa. Azok a nagykun utódok, akik épp a tiszafüredi Kiss Pál keze alatt küzdöttek a renitens szerbek és osztrák hadak és Habsburg Ferenc József ellen Szenttamás és Pétervárad környékén 1849/49-ben, még talán Világos után is.

Szolnok, 2011. július 23.